

Tân Phú, ngày 28 tháng 6 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TÂN PHÚ, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Văn Tuấn

Thư ký phiên họp: Bà Lý Thị Chuyên - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Trương Thị Liên - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 72/2022/TLST-DS ngày 19 tháng 5 năm 2022, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 08/2022/QĐST- DS ngày 16 tháng 6 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Chị Trần Thị Kim H, sinh năm 1981

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

Anh Đinh Quang M, sinh năm 1974

Địa chỉ: Tổ 1, ấp Ngọc Lâm 1, xã Phú Thanh, huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại Đơn yêu cầu đề ngày 13/5/2022 và lời khai trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, chị Trần Thị Kim H trình bày: chị H và anh M là vợ chồng, kết hôn vào năm 2004. Năm 2021, anh M bị tai nạn giao thông và bị tổn thương ở vùng đầu nên sức khỏe và tinh thần không được M ổn, nên chị đã đưa anh M đi khám và điều trị, tại Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, qua kiểm tra và trắc nghiệm tâm lý thì có kết luận: không đánh giá được các test tâm lý trên đương sự và kết luận là bị “mất trí trong bệnh lý đặc biệt khác được sắp xếp loại ở chỗ khác. Vì vậy, để bảo vệ quyền

và lợi ích hợp pháp của anh M nên chị H yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai tuyên bố anh Đinh Quang M là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

Tại đơn yêu cầu chị H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh M bị mất năng lực hành vi dân sự và bà Bùi Thị Tlà người đại diện cho ông M, tuy nhiên tại bản tự khai đề ngày 09/6/2022, chị H có ý kiến là vẫn giữ yêu cầu tuyên bố anh M bị mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị không đưa bà T vào tham gia tố tụng với tư là người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan với lý do là theo quy định của pháp luật là không cần thiết phải cử người đại diện.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến như sau:

Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của chị Trần Thị Kim H về việc yêu cầu tuyên bố anh Đinh Quang M mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: chị H phải nộp 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của kiểm sát viên, Tòa án nhân dân huyện Tân Phú nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng:

[1.1] Xác định thẩm quyền giải quyết: Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự anh Đinh Quang M có nơi cư trú tại: ấp Ngọc Lâm 1, xã Phú Thanh, huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai. Vì vậy, căn cứ theo điểm a, khoản 2 Điều 35 và điểm a, khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự xác định việc dân sự thuộc thẩm quyền thụ lý, giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tân Phú.

[1.2] Xác định quan hệ pháp luật: chị H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh M mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, quan hệ pháp luật được xác định là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[1.3] Xác định tư cách đương sự: Chị H yêu cầu tuyên bố anh M mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ theo khoản 5, khoản 6 Điều 68 Bộ luật tố tụng dân sự xác định chị H là người yêu cầu giải quyết việc dân sự, anh M là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

Theo đơn yêu cầu của chị H thì đề nghị Tòa án cử bà Bùi Thị Tlà người đại diện khi Tòa án tuyên bố anh Đinh Quang M bị mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên tại bản tự khai đề ngày 09/6/2022, chị H thay đổi ý kiến và đề nghị không đưa bà Bùi Thị Tlà người liên quan khi giải quyết việc dân sự đối với yêu cầu của chị. Vì theo quy định của pháp luật là không cần phải của người đại diện khi tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Theo văn bản số 02/YC-VKS-DS ngày 24/6/2022 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Phú, yêu cầu Tòa án lấy lời khai của bà Bùi Thị Tơ.

Quá trình giải quyết vụ việc, Tòa án đã tổng đạt hợp lệ văn bản tố tụng cho bà Bùi Thị Nhung bà Tkhông có ý kiến gì, đồng thời Tòa án có đến nhà để gặp bà Tlầm việc nhưng bà Tkhông hợp tác và từ chối ký nhận các văn bản tố tụng, làm việc của Tòa án.

Căn cứ theo quy định tại Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự thì không có quy định trong quyết định tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự, Tòa án không phải xác định người đại diện, cử người giám hộ. Do đó, Tòa án không đưa bà Bùi Thị Tơ và tham gia tố tụng trong vụ việc giải quyết đơn yêu cầu của chị Trần Thị Kim H là có căn cứ.

[1.4] Tại phiên họp, chị H vắng mặt nhưng có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt; anh M vắng mặt. Vì vậy, căn cứ khoản 2, khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự quyết định giải quyết việc dân sự vắng mặt các đương sự.

[2] Về áp dụng pháp luật nội dung: Xét yêu cầu của người yêu cầu giải quyết việc dân sự nhận thấy: Từ khi anh Đinh Quang M bị tai nạn giao thông thì tinh thần không được M miễn và không có khả năng lao động.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần....”.

Căn cứ kết luận giám định số 310/KL-VPYTW ngày 09/6/2022 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa đối với anh Đinh Quang M, nơi cư trú: Số nhà 75, tổ 1, ấp Ngọc Lâm 1, xã Phú Thanh, huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai, như sau.

- Kết luận về y học: Đương sự bị bệnh “mất trí trong các trạng thái biệt định khác được phân loại chỗ khác (F02.8-ICD.10)”.

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Như vậy, yêu cầu của chị H về việc tuyên bố anh Đinh Quang M mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc: Chị H phải chịu lệ phí và chi phí trưng cầu giám định theo quy định của pháp luật.

[4] Đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ vào Điều 4, khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Trần Thị Kim H.

Tuyên bố anh Đinh Quang M, sinh năm 1974, địa chỉ: Số 75, tổ 1, ấp Ngọc Lâm 1, xã Phú Thanh, huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Trần Thị Kim H phải chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí dân sự sơ thẩm. Số tiền 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) chị H đã nộp tạm ứng lệ phí theo Biên lai thu tạm ứng án phí lệ phí Tòa án số 0002519 ngày 19/5/2022 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai chuyển thành lệ phí. Chị H đã nộp đủ.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày Quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Tân Phú có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND huyện Tân Phú;
- Chi cục THADS huyện Tân Phú;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu hồ sơ, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Văn Tuấn